

Motion till riksdagen 2022/23:2097

av **Amanda Lind m.fl. (MP)**

Utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen anvisar anslagen för 2023 inom utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid enligt förslaget i tabell A i motionen.

Tabell A Anslagsförslag 2023 för utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid

Tusental kronor

Ramanslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen
1:1 Statens kulturråd	71 187	±0
1:2 Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete	532 082	792 000
1:3 Skapande skola	201 464	100 000
1:4 Forsknings- och utvecklingsinsatser inom kulturområdet	45 153	±0
1:5 Stöd till icke-statliga kulturlokaler	9 852	±0
1:6 Bidrag till regional kulturverksamhet	1 700 935	100 000
1:7 Myndigheten för kulturanalys	18 659	±0
2:1 Bidrag till vissa scenkonstinstitutioner	1 131 287	3 000
2:2 Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål	251 614	50 000
2:3 Statens musikverk	98 521	5 000
3:1 Bidrag till litteratur och kulturtidskrifter	205 735	±0
3:2 Myndigheten för tillgängliga medier	133 363	±0
3:3 Institutet för språk och folkminnen	74 001	±0
4:1 Statens konstråd	11 347	5 000
4:2 Konstnärlig gestaltning av den gemensamma miljön	42 947	±0
4:3 Nämnden för hemslöjdsfrågor	11 844	2 000
4:4 Bidrag till bild- och formområdet	46 069	22 000
5:1 Konstnärsnämnden	23 702	±0

Ramanslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen
5:2 Ersättningar och bidrag till konstnärer	568 530	±0
6:1 Riksarkivet	455 002	10 000
7:1 Riksantikvarieämbetet	291 835	100 000
7:2 Bidrag till kulturmiljövård	276 042	5 000
7:3 Kyrkoantikvarisk ersättning	460 000	20 000
7:4 Bidrag till arbetslivsmuseer	8 000	3 000
8:1 Centrala museer: Myndigheter	1 406 004	90 000
8:2 Centrala museer: Stiftelser	273 714	10 000
8:3 Bidrag till vissa museer	79 718	5 000
8:4 Forum för levande historia	50 757	5 000
8:5 Statliga utställningsgarantier och inköp av vissa kulturföremål	80	±0
9:1 Myndigheten för stöd till trossamfund	16 600	±0
9:2 Stöd till trossamfund	81 919	20 000
10:1 Filmstöd	553 444	55 000
11:1 Sändningar av TV Finland	9 671	±0
11:2 Forskning och dokumentation om medieutvecklingen	3 488	±0
11:3 Avgift till Europeiska audiovisuella observatoriet	533	±0
11:4 Statens medieråd	24 401	5 000
11:5 Stöd till taltidningar	48 456	±0
12:1 Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor	59 690	105 000
12:2 Bidrag till nationell och internationell ungdomsverksamhet	290 680	50 000
12:3 Särskilda insatser inom ungdomspolitiken	22 000	±0
13:1 Stöd till idrotten	2 091 811	175 000
13:2 Bidrag till allmänna samlingslokaler	52 164	100 000
13:3 Stöd till friluftorganisationer	97 785	50 000
13:4 Bidrag till riksdagspartiers kvinnoorganisationer	15 000	±0
13:5 Insatser för den ideella sektorn	123 758	200 000
14:1 Bidrag till folkbildningen	4 337 783	700 000
14:2 Bidrag till tolkutbildning	48 831	±0
14:3 Särskilda insatser inom folkbildningen	30 000	30 000
14:4 Särskilt utbildningsstöd	202 158	±0
15:1 Spelinspektionen	78 332	±0
Summa	16 667 948	2 817 000

Stärk den fria kulturen

Kulturpolitiken ska ha utgångspunkt i den konstnärliga friheten och yttrandefriheten och stimulera en mångfald av kulturella uttryck. Kulturen ska ges förutsättningar, värde och kraft utan att politiken försöker styra dess innehåll eller form. Den fria konsten bryter ny mark och utmanar invanda mönster och föreställningar. För Miljöpartiet är principen

om armlängds avstånd grundläggande och ska värnas och stärkas. Fristadssystemet för att fler hotade journalister, konstnärer och författare ska kunna verka fritt i Sverige stärks i en orolig omvärld.

En långsiktig återhämtningsplan efter pandemin – för kultur i hela landet

Coronapandemin slog hårt mot kulturen. Återstartsutredningen pekade på behov av långsiktiga stöd för återhämtning. Att regeringen valde att förlänga knappt några återstartsstöd och inte heller svara upp mot behovet av långsiktiga förstärkningar är mycket beklagligt. I tider av lågkonjunktur behöver politiken visa att kulturen är en grundläggande del av vår gemensamma välfärd som är viktig att värna. Vi vill genomföra en storskalig och långsiktig satsning på kulturens återstart och bygga tillbaka ett starkare kulturliv som fler har tillgång till – i hela landet.

Återstartsutredningens förslag om permanent höjda anslag till fria aktörer behöver genomföras. Kultursamverkansmodellen fortsätter förstärkas. Vi behöver underlätta för kulturella och kreativa näringar (KKN) och den KKN-strategi som Miljöpartiet i regering tillsatte en utredning som behöver nu snarast tas fram. Miljöpartiet vill utreda möjlighet till avdrag för investeringar i och sponsring av kultur för att bredda finansieringen till kulturlivet, dock ej på bekostnad av en stark offentlig finansiering.

Vi går vidare med återstartsutredningens förslag om en storskalig digitalisering, med några års längre genomförandetid. Vi avsätter även ytterligare medel för vård och upprustning av fysiska kulturarvsmiljöer där ideella kulturarvsföreningar ges utökad möjlighet att bidra. Fri entré-reformen har varit viktig för allas tillgång till vårt gemensamma kulturarv och för att nya grupper har hittat till våra statliga museer. Vi vill därför att den permanentas. Finansieringen av Unga Klara stärks. Stödet till folkbildningen värnas.

Lokalfrågan tar allt större plats i diskussionerna och här behöver politik, näringsliv och kulturaktörer komma samman för att diskutera möjliga lösningar. För att visionen om kultur för alla ska bli verklighet, behöver arrangörer ha långsiktiga förutsättningar för att kunna arrangera i hela landet. Det är inte rimligt att den fria kulturen och livekulturen trycks allt längre bort från städernas centrum, eller inte har några spelplatser alls i mindre orter. Ett steg vi gärna ser är en utredning för att stärka livemusikens och den fria kulturens förutsättningar.

Konstnärers och kulturskapares villkor behöver förbättras

Kulturskapares ekonomiska och sociala villkor behöver förbättras och upphovsrätten moderniseras. Den konstnärliga utvecklingen är beroende av att professionella konstnärer och kulturskapare har möjlighet att arbeta under rimliga villkor i hela landet. Kulturlivet måste i högre utsträckning fungera som en trygg arbetsmarknad. Det offentliga ska arbeta för trygga anställningar och goda arbetsvillkor inom kultursektorn i stort.

Således är det viktigt att utredningarna om trygghetssystemen – a-kassan, socialförsäkringen och SGI – landar rätt och det är en prioriterad fråga för Miljöpartiet. Utöver detta vill vi stärka och utvidga systemet med konstnärsalliansen. Genom en förstärkning av Statens konstråd stärker vi konstnärernas arbetsmarknad då enprocentsregeln vid byggnation bättre kan tillämpas.

Film

Filmområdet går nu igenom stora förändringar. Vi införde produktionsincitament för film förra mandatperioden och följer reformens implementering noga. Vi vill permanenta det tillfälliga återhämtningsstödet för film och tillsätta en filmpolitisk utredning.

Barns kultur ska särskilt värnas

Barns kultur ska särskilt värnas. Vi vill satsa på barns kultur i skolan med bemannade skolbibliotek och estetiska ämnen i alla gymnasieprogram. De statliga stöden för kulturskolan och folkbiblioteken har varit ytterst värdefulla för att nya metoder har kunnat prövas och satsningar har kommit till för att fler barn, unga och vuxna ska kunna ta del av verksamheten. Stöden ska stärkas och permanentas och utformningen av villkoren för dessa stöd ses över för ökad långsiktighet.

Ett starkt föreningsliv och civilsamhälle

Föreningslivet är en bärande samhällskraft. Vi vill förenkla för ideella organisationer så att det blir lätt för människor att ge av sin fritid till det gemensamma. Stöd och villkor för det demokratiska föreningslivet ska vara långsiktiga och tydliga. Vi vill genomföra ett civilsamhälleslyft med 1 miljard i en permanent satsning på föreningslivet och civilsamhället. Syftet med denna satsning är att underlätta långsiktig planering och verksamhet, stötta föreningslivets infrastruktur, underlätta för landets alla eldsjälar, nå ut med kulturarrangemang och föreningsverksamhet i hela landet samt möjliggöra insatser som främjar integration, hälsa och barns och ungas fritid. Samtidigt vill vi öronmärka så lite medel som möjligt; vi tror att civilsamhällets organisationer vet bäst själva hur medlen används på ett klokt sätt utifrån lokala förutsättningar och behov. Detta innebär bland annat att stödet till barn- och ungdomsorganisationer höjs och permanentas och att stödet till idrottsrörelsen höjs ytterligare utöver regeringens aviserade satsning.

Idrott, friluftsliv och fritidsaktiviteter för alla barn och unga

Idrotten stärker folkhälsan och ger människor ett socialt sammanhang. Det är särskilt viktigt att barn och unga har rättvisa möjligheter att utöva idrott. Vi vill stärka insatserna för att alla barn och unga tidigt i livet ska få möjlighet till rörelse och idrott som ett naturligt inslag i sin uppväxt, i skolan och på fritiden. Ett brett utbud av fritidsaktiviteter är viktigt för att ta vara på alla barns intressen, stärka folkhälsan i alla åldrar och arbeta förebyggande mot segregation och utanförskap. Alla ska kunna delta på sina villkor oavsett bakgrund och funktionsvariation. Stödet till parasporten behöver stärkas.

Under pandemin blev värdet av närheten till naturen tydligt. Många sökte sig ut i naturen, ofta i närområdet. Friluftslivets förutsättningar behöver säkras och utvecklas så att fler får möjlighet till ett aktivt friluftsliv. Vi vill att det undantag i socialavgiftslagen för ledarsättningar som gäller för medlemmar i Riksidrottsförbundet även ska gälla för frilufts- och ungdomsorganisationer.

Det behövs platser för rörelse, idrott, friluftsliv och övriga föreningslivet – i städer, i mindre orter och på lands- och glesbygder. Vi vill inrätta en särskild fond för att ge kommunerna bättre stöd i planering och byggande av anläggningar. Stöden ska utformas jämställt och det offentliga ska vara en förebild i jämställd sponsring och stöd till elitsatsningar.

Stärk arbetet mot hot och hat och för medie- och informationskunnighet

Hot och hat mot förtroendevalda, opinionsbildare och företrädare för föreningslivet är vanligt förekommande i Sverige. Att människor undviker att göra sin röst hörd är ett hot mot demokratin i stort. Miljöpartiet vill ta ett samlat grepp om problemet. Vi vill kombinera ett starkt rättsväsende och stöd till det civila samhället med satsningar på medie- och informationskunnighet (MIK) och insatser mot desinformation.

Handlingsplanen Till det fria ordets försvar uppdateras och en nationell strategi för MIK tas fram.

Operan

Frågan har blivit allt mer akut och ett beslut kan inte skjutas fram ytterligare. Miljöpartiet bedömer att den föreslagna lösningen, NOIO, svarar mot de flesta av de aktuella behoven. Operan kan få en modern byggnad för sin verksamhet med god arbetsmiljö för de anställda, samtidigt som de kulturvärden som finns i den befintliga byggnaden bevaras. Vi bedömer det vara den mest kostnadseffektiva lösningen. Vi förordar att nödvändiga steg tas så att Statens fastighetsverk kan påbörja renovering och ombyggnad av Kungliga Operan snarast.

Amanda Lind (MP)

Bassem Nasr (MP)

Camilla Hansén (MP)

Jan Riise (MP)

Ulrika Westerlund (MP)

Annika Hirvonen (MP)